Bloemendaal

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvergadering d.d.	:	3 juni 2021
Commissievergadering d.d.	:	18/19/20 mei 2021
Commissie	:	Commissies Samenlevering, Grondgebied, Bestuur en Middelen
Portefeuillehouder	:	wethouders N. Heijink, S. de Roy van Zuidewijn, H. Wijkhuisen
Programmaonderdeel	:	004. Overhead 004002. Financiën toezicht en controle
Registratienummer	:	2021001125
Productiedatum	:	31 maart 2021

Onderwerp
Dit voorstel gaat over de kadernota 2022 waarin de beleids- en technische uitgangspunten worden vastgesteld voor de ontwerpbegroting 2022 van de gemeente Bloemendaal.

Voorgesteld besluit:

De raad van de gemeente Bloemendaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 april 2021

b e s l u i t:

1. De uitgangspunten voor de begroting 2022 (hoofdstuk 2 en 3) vast te stellen:
   a. rekenrente op 1,0% te bepalen;
   b. een loonontwikkeling van 1,8%;
   c. indexering materiële- en subsidiebudgetten van 1,5%;
   d. de overige inkomsten, heffingen, huren en belastingen worden verhoogd met 1,6% *(gemeentelijke huurwoningen kunnen niet verhoogd worden);*
   e. de parkeertarieven stijgen met € 0,05
   f. de opbrengsten verkoop eigendommen (en andere activa) worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve 'afbouw schulden' voor zover de Flexibele Algemene Reserve hoger is dan 3% van het begrotingstotaal;
2. Vanaf 2022 de minder/meer opbrengsten te compenseren in de OZB-tarieven als gevolg van de respectievelijk hogere/lagere korting op de algemene uitkering gemeentefonds als gevolg van mutaties van de OZB-capaciteit;
3. Kennis te nemen van de overige ontwikkelingen en investeringsplannen (hoofdstuk 4 en 5).

Aldus besloten in de openbare vergadering

van de raad der gemeente Bloemendaal,
gehouden op 3 juni 2021

, voorzitter

, griffier

Aangenomen
Voor: 16 (VVD, GrL, D66, CDA, PvdA, VDB)
Tegen: 3 (HvB, LB, ZB)
Afwezig: 0

Voorgesteld besluit

IDEM voorgesteld besluit hierboven

Aanleiding en beoogd effect

Aanleiding
Als voorbereiding op de begroting 2022 wordt de kadernota opgesteld. De kadernota 2022 wordt beleidsmatiger van opzet zodat er meer ruimte is voor meningsvorming in de raad. Het is de bedoeling om het zwaartepunt van de raadbehandeling over de begroting van het volgende jaar te verleggen van het najaar naar voorjaar.

De gemeente is verplicht om een sluitende begroting te maken.

De gemeente heeft een groot grondgebied om te onderhouden (bijvoorbeeld groen, riolering, wegen), vijf kernen met eigen wensen voor onderwijs en- sportfaciliteiten etc. en krijgt onvoldoende uit het gemeentefonds om dit op het huidige niveau te kunnen bekostigen. Bij uitvoering van de geplande investeringen dreigt (blijkt uit een financiële verkenning uit 2018) de schuld tot 2035 op te lopen tot een bandbreedte tussen de € 76 en € 94 miljoen. De raad heeft een norm van € 40 miljoen voor de maximale omvang van de schuld gesteld. Daarbij komt nog het financiële knelpunt van de oplopende kosten van het sociaal domein waarvoor de gemeente (vooralsnog) onvoldoende wordt gecompenseerd door het Rijk.

Er gelden kaders die door de Rijksoverheid zijn vastgesteld. Deze kaders zijn opgenomen in de Gemeentewet en in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Tevens is rekening gehouden met de kaders vanuit de provincie Noord-Holland (zie kaderbrief provincie Noord-Holland –nog niet beschikbaar-).

Het BBV bevat de regelgeving voor onder andere het opstellen van de begroting en jaarstukken, de financiële positie, waardering activa en informatie voor derden. Er wordt o.m. voorgeschreven dat het begrotingsstelsel van baten en lasten van toepassing is voor de gemeentebegroting en dat de begroting in structurele zin in evenwicht moet zijn. Dit houdt feitelijk in dat de jaarlijks terugkerende lasten ook gedekt moeten worden door jaarlijks terugkerende baten. Baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen worden aangemerkt als incidenteel. Incidentele dekking van structurele lasten, bijvoorbeeld door aanwending van reserves, worden ook hiertoe gerekend. De richtlijnen zijn opgenomen in de Verordening financieel beheer Bloemendaal 2018 (ex art.212 Gemeentewet).

Naast kaders wat betreft regelgeving, zijn er ook financiële kaders/uitgangspunten waarvan de raad gevraagd wordt om deze vast te stellen zoals rekenrente en inflatiepercentages. De begroting 2022 wordt digitaal ontsloten en zal compact en op hoofdlijnen zijn. Waar nodig worden de verplichte BBV-beleidsindicatoren aangevuld met facultatieve kengetallen.

Naast deze kaders doen zich ontwikkelingen voor waar de gemeente mee te maken heeft. Dat wordt beschreven in de kadernota in hoofdstuk 4 'Ontwikkelingen', 5 'Recapitulatie en samenvatting financieel' en hoofdstuk 6 'Investeringen'.

Beoogd effect
Beoogd wordt dat de gemeenteraad de technische uitgangspunten vaststelt waarmee de ontwerpbegroting wordt opgesteld, kennis neemt van actuele ontwikkelingen en de mogelijkheid heeft richting te geven aan beleid en financiële kaders.

Politieke keuzeruimte

Het is aan de gemeenteraad om een afweging te maken tussen financiële mogelijkheden en belangen aan de ene kant en inhoudelijke beleidsafwegingen aan de andere kant. Om de raad meer gelegenheid te geven voor kaderstelling en meningsvorming is het streven om de kadernota beleidsrijker te maken.

Gedachtegang

Argumenten

1. De uitgangspunten voor de begroting 2020 (hoofdstuk 2 en 3) vast te stellen
   a. rekenrente op 1% te zette;
      Het gaat om het gemiddelde van de lening portefeuille

   b. een loonontwikkeling van 1,8%;
      Hier gaat het om het CPB cijfer prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers (gemiddelde periode 2022 t/m 2025)

   c. indexering materiele- en subsidiebudgetten van 1,5%;
      Dit is het CPB cijfer prijs overheidsconsumptie, netto materieel (gemiddelde periode 2022 t/m 2025)

   d. de overige inkomsten, heffingen, huren en belastingen worden verhoogd met 1,6%; Het gebruikte inflatiecijfer is het gemiddelde van de loonontwikkeling en index netto materieel (1,775 + 1,475 = 3,25 / 2 = 1,625 *-afrond 1,6-*)
      (gemeentelijke huurwoningen kunnen niet a.g.v. een besluit van het Rijk niet verhoogd worden)

   e. de parkeertarieven stijgen a.g.v. prijsindexatie met € 0,05
      Een index van 1,6% op het huidige tarief van € 3,40 = € 0,0544 (afgerond € 0,05).

   f. de opbrengsten eigendommen (en andere activa) worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve 'afbouw schulden' voor zover de Flexibele Algemene Reserve hoger is dan 3% van het begrotingstotaal.
      Om de schulden beheersbaar te houden worden incidentele baten uit verkoop activa gestort in de bestemmingsreserve afbouw schulden.

2. Het voorstel is om vanaf 2022 ook de minder/meer opbrengsten te compenseren in de tarieven als gevolg van de korting op de algemene uitkering gemeentefonds. Indien de waarde van het onroerend goed in de gemeente sneller stijgt dan het landelijk gemiddelde, dan wordt de korting groter. Indien de waarde van het onroerend goed in de gemeente langzamer stijgt dan het landelijk gemiddelde, dan wordt de korting kleiner. Dit heeft ongewenste schommelingen aan de batenkant van de gemeente tot gevolg. Daarom wordt deze beleidsaanpassing voorgesteld in de kadernota 2022.

3. Neemt kennis van de ontwikkelingen en investeringsplannen (hoofdstuk 4, 5, 6)
   Een aantal ontwikkelingen is van belang voor de voorbereiding van de begroting 2022, waarvan de raad kennis kan nemen en over kan besluiten bij de begroting 2022, wanneer immers de verdere uitwerking heeft plaatst gevonden en de kaders vanuit het Rijk bekend zijn. De raad wordt dus niet gevraagd om goedkeuring maar kan natuurlijk wel een zienswijze geven.

Alternatieven

1.a/b/c/d/e/ Andere indexcijfers gebruiken

De raad zou afwijkend kunnen besluiten wat betreft de te gebruiken inflatiecijfers, maar de CPB-cijfers zijn een objectieve en betrouwbare bron hiervoor, hoewel de cijfers mogelijk nog worden bijgesteld.

2. Alternatief is om de compensatie voor OZB- waarde mutaties in de OZB-tarieven achterwege te laten, daarmee houden we de wel ongewenste schommelingen aan de batenkant van de gemeente.
3. De raad wordt niet om een besluit gevraagd om voor nieuwe voorstellen budget beschikbaar te stellen, besluitvorming is aan de orde bij de behandeling van de begroting 2022 in het najaar.

Overwegingen van het college

Overwegingen zijn:

- Baten en lasten in evenwicht alsmede schulden beheersbaar houden;
- Kaderstelling en regelgeving;
- Begroting compact, toegankelijk, transparant en vergelijkbaar met andere gemeenten;
- De discussie in de raad bevorderen dat beleid/inhoud en afwegingen centraal staan en minder de discussie over proces/geld/regelgeving

Middelen

Bij het opstellen van de begrotingen van de afgelopen jaren, was het vooral als gevolg van de ontwikkelingen in het sociaal domein steeds lastiger om de structurele baten en lasten te laten sluiten. De gemeente staat voor ingrijpende keuzes omdat het Rijk gemeenten onvoldoende bekostigd en de investeringsopgave groot is. Dit is onderwerp van onderhandelingen voor een volgend kabinet.

De coronacrisis heeft, naast veel menselijk leed, ook financieel economische gevolgen. Vooral voor het Rijk, die extra middelen beschikbaar stelt om (de gevolgen van) de crisis te bestrijden. De gemeente voert in medebewind een aantal taken voor het Rijk, maar de verwachting is dat de gemeente hiervoor (deels) wordt gecompenseerd. Baten van de gemeente zoals toeristen- en parkeerbelasting zullen naar verwachting tegenvallen. Er kunnen ook structurele gevolgen zijn.

De gemeente staat voor een grote investeringsopgave. Deze brengen kapitaallasten met zich mee waarvoor de gemeente meer moet gaan lenen. Hiervoor is momenteel geen ruimte in de meerjarenbegroting waardoor de begroting onder druk komt te staan. Zie hiervoor verder 'financieel perspectief algemeen' op pagina 9 van de kadernota 2022.

De effecten van de mei/juni circulaire 2021 zijn nog NIET bekend en ook de bij deze kadernota voorgestelde technische uitgangspunten zijn nog NIET doorgerekend.

Naar verwachting is dat in juni 2021 meer bekend en wordt in de zomer de ontwerpbegroting 2022 opgesteld op basis van de uitgangspunten in de kadernota 2022. Bij de behandeling van de begroting 2022 zullen de voorstellen verder worden uitgewerkt en onderdeel uitmaken van het begrotingsproces 2022 en volgende jaren.

Onderstaand kunt u de totalen vinden zoals die in de Kadernota 2022 worden voorgesteld.

Totalen aangevraagd in Kadernota 2022:

		financiële consequentie structureel	*Incidenteel 2022*	*Investering 2022 -2025*
TOTAAL:		€ 361.350	€ 547.500	€ 17.132.050

De stand bij de decembercirculaire 2020 is als volgt:

STAND MJB 2021-2024 Na besluitvorming begroting 5 november 2020

- = nadeel

+ = voordeel

	MEERJARENBEGROTING 2021 - 2024 x € 1.000	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
	Stand voor Decembercirculaire	285	-108	165	452
	Effect decembercirculaire 2020	**31**	**-4**	**-4**	**-4**
	Eliminatie opgenomen incidentele uitgaven en inkomsten	-187	280	0	0
	STAND MJB 2021-2024 na eliminatie van incidentele posten en incl. nieuwe voorstellen **en inclusief decembercirculaire *)**	129	168	161	448

Omdat de gemeente dient te sturen op het structureel sluitend houden van de begroting is vooral het structurele beeld van belang. Indien de structurele aanvragen uit de kadernota gehonoreerd zouden worden, zou er sprake zijn van een 'structureel tekort' van ongeveer € 200.000 in 2022 en 2023. Er is echter nog veel onbekend (vooral hoe de baten uit het gemeentefonds zich gaan ontwikkelen). Besluitvorming over nieuwe voorstellen bij de kadernota 2022 is niet aan de orde. Op basis van de door u vastgestelde uitgangspunten wil het college u in het najaar een sluitende ontwerpbegroting 2022 aanbieden.

Participatie

Participatie is niet aan de orde.

Communicatie

De kadernota wordt op de website gepubliceerd.

Samenwerking (Heemstede)

Het format kadernota is niet geharmoniseerd met de gemeente Heemstede

Vervolgproces/evaluatie

Vervolgproces

De ontwerpbegroting wordt opgesteld op basis van de uitgangspunten van de kadernota en de besluiten en meningsvorming in de gemeenteraad.

Evaluatie

Jaarlijks wordt de p&c cyclus geëvalueerd met de auditcommissie en zo nodig worden aanpassingen doorgevoerd.

Bijlagen

- Kadernota 2022 (2021001007)
- Investeringsprogramma (2021000670)
- Kaderbrief financieel toezicht Provincie Noord-Holland (*Niet beschikbaar/wordt nagestuurd*)

Achterliggende documenten

- Tussenrapportage Bloemendaal financieel duurzaam (2018002441)
- Begrotingsanalyse 2017 gemeente Bloemendaal (2018003766)

Burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester.

, gemeentesecretaris.